

Жұмыс оқу бағдарламасының
титулдық парағы

Нысаны
ПМУ ҰС Н 7.18.3/30

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі
С.Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті
Экономика кафедрасы

5В090200 «Туризм» мамандығы студенттеріне арналған
«Кәсіпкерлік қызметінің негіздері туризмдегі бухгалтерлік есеп» пәні бойынша

ЖҰМЫС ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Павлодар

Мамандықтың мемлекеттік жалпыға
міндетті білім беру стандартының және
типтік бағдарламасының негізінде
әзірленген жұмыс оқу бағдарламасын бекіту
парағы

Нысан
ПМУ ҰС Н 7.18.3/31

БЕКІТЕМІН

Оқу ісі жөніндегі проректор
_____ Н.Э.Пфейфер
2012ж. _____ «___»

Құрастырушы: _____ э.ғ.к., доцент А.А. Нұрғалиева

Экономика кафедрасы

5B090200 «Туризм» мамандығының студенттеріне арналған
«Кәсіпкерлік қызметінің негіздері туризмдегі бугалтерлік есеп» пәні бойынша

ЖҰМЫС ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Жұмыс бағдарламасы 5B090200 «Туризм» мамандықтың Мемлекеттік жалпыға
міндетті 3.08.360-2006 стандартқа сәйкес, типтік оқу жоспары негізінде әзірленген
және С.Торайғыров атындағы ПМУ-нің Ғылыми кеңесімен мақұлданған 2007 ж.
«28» қараша № 3 хаттама

Экономика кафедра отырысында **ұсынылды** 2012 ж. «___» _____

Кафедра меңгерушісі _____ С.К. Кунязова 2012 ж. «___» _____

Қаржы – экономикалық факультетінің әдістемелік кеңесімен **мақұлданды**
2012 ж. «___» _____

ОӘК төрағасы _____ А.Б. Темиргалиева 2012ж. «___» _____

КЕЛІСІЛДІ

Қаржы – экономикалық факультетінің
деканы _____ Т.Я. Эрнazarов 2012 ж. «___» _____

МАҚҰЛДАНДЫ:

ОӘБ бастығы _____ Е.Н. Жуманкулова 2012ж. «___» _____

Университеттің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданды
2012ж. «___» _____ № ___ хаттама

1 Пәннің мақсаты

Әлеуметтік саладағы жеке таңдауы және экономикалық субъектілердің шешімін қабылдаудағы механизмді, мінез - құлық факторына әсер ететін әлеуметтік саладағы микроэкономикалық өзгермелер арасындағы себеп-салдарды байланысты оқытады.

Пәннің міндеттері студенттерде микроэкономика теориясынан фундаментальдық білімді қалыптастыру, студенттерден микроэкономикалық үлгілерді талдаудың әдістемелік принциптерін түсіне білуді жүзеге асыру, студенттерден практикадағы теориялық білімдерді қолдана білді жүзеге асыру.

Студент пәнді оқып білу нәтижесінде білуі тиіс:

- микроэкономикадағы жеке экономикалық субъектілердің мінез-құлық үлгісін талдауға мүмкіншілік беретін білімді меңгеруі қажет;
- микроэкономика анализінің әдістерін;
- нарық қызметінің функциялдау механизмін;
- нарық тепе-теңдігінің модельдерін;
- тұтынушы тәртібінің теориясын;
- өндіріс және шығындар теориясын;
- монополиялық билікті мәні мен көрсеткіштерін;
- өндіріс факторларының нарығын;
- қоғамдық игіліктермен қамтамасыз ету мәселелерін

Студент пәнді оқып-үйрену нәтижесінде істей білуі тиіс:

- микроэкономикалық және туристік өзгермелер арасындағы тәуелділіктер мен себеп-салдарлы байланыстарды нақтылы негіздей білуі қажетар

2 Пререквизиттер

Пәнді оқыту үшін келесі пәндерді білу қажет:

- Мамандыққа кіріспе;
- Туризмология негіздері;
- Туризмдегі кәсіпкерлік қызметінің негіздері.

3 Постреквизиттер

Пәндерді меңгеру кезінде алынған білім, икемділік және дағдымашықтар келесі пәндерді меңгеруі үшін қажет: «Туризмдағы менеджмент», «Туризмнің және әлеуметтік ортаның микроэкономикасы», «Туристік қызметінің психологиясы».

4 Пәннің мазмұны

4.1 Пәннің тақырыптық жоспары

№ п/п	Тақырыптардың атауы	Сабақ түрлері бойынша байланыс		
		Дәр.	Тәж.	СӨЖ
1	Сабақтың бағыт мақсаттары кәсіпкерліктің осы замандағы қоғамдағы рөлі.	1	3	13
2	Шарт мен кәсіпкерлікті қызмет жүзеге асыру факторлары	1	3	13
3	Кәсіпкерлік шешім және кәсіпкерлік құрылым	1	3	13
4	Негізгі құралдар мен материалдық емес активтер есебі	0,5		13
5	Кәсіпкерлік қызмет ұйымдық - заңға сүйінген түрлері мен туризмдегі кәсіпкерлік келісім-шарты	0,5	3	13
6	Туризм саласындағы кәсіпорындарда есепті ұйымдастыру ерекшеліктері, туристік кәсіпорындардағы табыстар есебі.	0,5		13
7	Туризмдегі жарнама: ерекшеліктері және есебі.	0,5		13
8	Туристік кәсіпорындардағы салық салу ерекшеліктері.	0,5		13
9	Кәсіпкерлік қызметінде бухгалтерлік есеп пәні және әдістері	0,5		13
	Барлығы	6	12	117

4.2 Пән тақырыптарының мазмұны

Дәріс сабақтардың мазмұны

1-тақырып. Сабақтың бағыт мақсаттары кәсіпкерліктің осы замандағы қоғамдағы рөлі.

Кәсіпкерлік теорияның даму тарихы. Замандас қоғамда кәсіпкерлік ролі. Мазмұны, типологиясы және кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру шарттары. А.Смита, Д. Рикардо, М.Макиавелли еңбектерінің мағынасы. Кәсіпкерлік қызметтің дамуына арналған. Арақатынас фактор теориясы. Өнімнің тіршілік цикл теориясы. Елдердің ұқсауының теориясы. Субъектілер және туризмдегі кәсіпкерлік қызметің объект мен субъектісі. Осы замандағы кәсіпкерлік қызметтік зерттеулері. Кәсіпкерлік құрылымдардың түрлерін таптастыру. Қазақстанда кәсіпкерліктің даму тарихы. Жеке және мемлекеттік кәсіпкерлік - артықшылықтар мен жетіспеушіліктер болашағы дамуы. Қазақстандағы және басқа елдердегі мемлекеттік экономикалық саясаттың кәсіпкерлік қызмет

2-тақырып. Шарт мен кәсіпкерлікті қызмет жүзеге асыру факторлары

Кәсіпкерлік қызмет жүзеге асыру шарттары (өндіріс факторлары). Туризм сферасындағы кәсіпкерлік, оның ерекшеліктері мен даму факторлары. Туризм сферасындағы кәсіпкерлік ой және оның таңдауы. Кәсіпкер қызметінің сұрыпта-

лудың, талдауы кәсіпкерлік ойлардың орындаулары. Негізгі техника – экономикалық көрсеткіштер, ойлардың сұрыптауына әсер етушілер. Жобалардың өңдеу түрлері кәсіпкерлік ойдың орындаулары. Өндіріс құралдарының түрі таңдалған технологияның қолданылуы. Кәсіпкерлік капитал мен тәсілдердің құрылуы. Кәсіпкерлік капиталдың схемасын құрудың қайнар көзі. Кәсіпкерлік капитал тәсілдерінің құрылуы. Тауарлық базардың мүмкіншіліктері туындатылған тауар қолданулары. Қызметтердің базар және туындатылған мен қызметтерінің қолдану мүмкіншіліктері. Кәсіпкерлік қызметтің тұтыну ролі. Кәсіпкерлік қызмет нәтижелілігі.

3-тақырып. Кәсіпкерлік шешім және кәсіпкерлік құрылым.

Кәсіпкерлік шешім қабылдау кәсіпкерлік қызмет қисының және үш негізгі кәсіпкер әрекеттерінің негізгі бағыттары. Кәсіпкерлік шешім дәлелі және салыстыру мүмкіншіліктері. Іріктеп алу және кадрлардың таратуы. Кәсіпкерлік – жоспардың қазіргі замандағы ролі. Құрастырушы жоспардың орындалуы. Кәсіпкерлік - жоспардың жүйелі схемасы. Кәсіпкерлік – жоспардың құрам, құрылым, көлемі. Қысқаша баяндаудың түйінімен жоспар кәсіпкерлігі. Базар талдауы. Жобаланушы өнімді суреттеу, базардың мінез-құлығы. Маркетинг туралы ұғым. Маркетинг жоспары. Өндіріс жоспары. Тәуекел жоспары. Қаражаттық жоспар және қаражаттық стратегия. Туризмде серіктік байланыстардың түрлері. Серіктердің ынтымақтастық негізгі бағыттары. Саудалардың келісім түрлері мен тауарлар және оның қызметтері. Тауарлардың өндіріс сферасындағы ынтымақтастық түрлері және туристік фирма қызметтерінің (бірге кіріскен істің, өндіріс көшірмесі, лизингі, франчайзингі, лицензиялау, басқару келісімі) тауар айырбас сферасындағы ынтымақтастық түрлері (бартер, қарсы жеткізу) және сауда сферасындағы келісімдердің түрлері мен қызметтері.

4-тақырып. Негізгі құралдар мен материалдық емес активтер есебі (МЕА).

Ұзақ мерзімді активтер жайлы түсінік, олардың жіктелуі. Негізгі құралдардың және материалдық емес активтер анықтамасы мен сипаттамасы. Негізгі құралдардың жіктелуі. Инвентарлық объект. Негізгі құралдардың бағалануы. Негізгі құралдардың бастапқы құны, ағымдағы құны, баланстық құны, өткізу күні және жойылу күні. Негізгі құралдардың және МЕА амортизациясы (тозуы) есебі. Негізгі құралдардың физикалық және моральдық тозуы. Амортизациялық аударымдар мен оларды есептеудің әдістері. Құнның біркелкі (түзу сызықты) есептен шығару әдісі. Құнның атқарылған жұмыстың көлеміне тепе-тең мөлшерді есептен шығару (өндірістік әдіс). Амортизацияны жеделдетіп есептеу әдістері: қалдықты азайту әдісі, сандардың жиынтығы бойынша құнын есептен шығару әдісі (кумулятивтік әдіс). Негізгі құралдардың МЕА шығуының есебі. Қаржылық есеп беруде ақпараттарды ашып көрсету.

5-тақырып. Кәсіпкерлік қызметтің ұйымдық - заңға сүйінген түрлері мен туризмдегі кәсіпкерлік келісім-шарты

Туризмдегі кәсіпкерлік қызметтің ұйымдық - заңға сүйінген түрлері. Кәсіпкер статусы. Дара кәсіпкерлік. Заңгерлік бет. Жолдастық. Артық көрінетін түрлердің Қазақстанда кәсіпкерлік қызмет ұйымдары. Сауда және саудасыз ұйымның

таптастырылуы. Сферасындағы маркетинг, менеджмент, туризм кәсіпкер қызмет логистикасы. Туристік кіріс іс мекемесі. Меншікті кіріскен іс мекемесі. Мекемеге қатысу, кіріскен іс сатып алу, серіктік үлес төлеуі. Кәсіпкерлік келісім-шарт. Жалпы кәсіпкерлік келісім-шарт туралы ұғым. Келісім-шарттардың таптастырылуы. Келісім-шарт шарттары. Туристік қызмет сферасындағы келісім шарт нәтижесіндегі кәсіпкерлерді дайындау.

6-тақырып. Туризм саласындағы кәсіпорындарда есепті ұйымдастыру ерекшеліктері, туристік кәсіпорындардағы табыстар есебі.

Туристік кәсіпорынның жиынтық табысы. Туристік фирма-туроператордың негізгі қызметінен табыстары. Туристік фирма-турагенттің негізгі қызметінен табыстары. Қонақжай кәсіпорынының табыстары. Баға қалыптастырудың негізгі әдістері. Табыстардың синтетикалық және аналитикалық есебі.

7-тақырып. Туризмдегі жарнама: ерекшеліктері және есебі.

Туристік саланың жарнамасының ерекшеліктері: біржақты бағытталғандығы, ақпараттық толықтығы, жеке бастық емес сипаты, эффектіні анықтау тұрғысынан анықталмағандағы, қоғамдық сипаты т.б. және оны жіктеу.

8-тақырып. Туристік кәсіпорындардағы салық салу ерекшеліктері. Туристік кәсіпорын қызметінің ерекшеліктері (туроператор, турагент) оның салық салу ерекшеліктеріне әсер ететіні. Мүлікке салынатын салық. Жерге салынатын салық және жер учаскесін пайдаланғаны үшін төлем. Көлік құралдарына салынатын салық. Қосылған құн салығы. Корпоративтік табыс салығы.

9-тақырып. Кәсіпкерлік қызметінде бухгалтерлік есеп пәні және әдістері

Бухгалтерлік есептің пайда болуының тарихи аспектісі. Бухгалтерлік есептің анықтамасы және оның міндеті. Бухгалтерлік ақпарат және басқару шешімдерін қабылдау. Бухгалтерлік есептің анықтамасы және міндеттері. Бухгалтерлік есептің пәні. Бухгалтерлік есептің әдістері және оның элементтері. Бухгалтерлік есептің заң жүзіндегі реттелуі.

Бухгалтерлік баланс. Бухгалтерлік баланстың рөлі мен мағынасы. Бухгалтерлік баланстың түрлері. Бухгалтерлік баланстың құрылымы мен мазмұны. Негізгі бухгалтерлік теңдеу. Бухгалтерлік балансқа деген екі көзқарас. Шаруашылық операцияларының бухгалтерлік балансқа әсері.

Бухгалтерлік есеп шоттары. Бухгалтерлік шоттар жайлы түсінік. Бухгалтерлік шоттардың құрылысы мен мазмұны. Активті және пассивті шоттар. Бухгалтерлік есеп шоттарының экономикалық мазмұны бойынша, құрылымы мен атқаратын қызметі бойынша жіктелуі (негізгі, реттеуші, калькуляциялық, қаржылық нәтижелік, баланс сыртындағы және т.б.) шаруашылық субъектілерінің қаржы-шаруашылық қызметінің Үлгі шоттар жоспары.

4.3 Тәжірибелік жұмыстардың мазмұны

1- тақырып. Сабақтың бағыт мақсаттары кәсіпкерліктің осы замандағы қоғамдағы рөлі

«Кәсіпкерлік жасау» үлгілері мен кәсіпкерлік түрлерді анықтау және оның ролі.

2 – тақырып. Шарт пен кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру факторлары

Конкурс ойындарының жүрудегі «жаңа ой - сіздердің кәсіпкерлігіңізге арналған» ұзақ мезгілге арналған кәсіпкерлік табыстың қызметіне арналған прогресшіл кәсіпкерлік ойдың ролін анықтау.

3 – тақырып. Кәсіпкерлік шешім және кәсіпкерлік құрылым

Рольдік ойынның жүруіндегі «Турлардың құрылуы жылжу және орындалуы» жаңа іс жасауындағы кәсіпкерлік - жоспар негізгі ролін ашу.

5 – тақырып. Кәсіпкерлік қызмет ұйымдық - заңға сүйінген түрлері мен туризмдегі кәсіпкерлік келісім-шарты

Негізгі тапсырманың кәсіпкерлік түрлерінің салыстырма талдауын өткізу, туризмде кәсіпкерлік қызметтік ұйымдық - заңға сүйінген түрлерін ашу.

2.5 Студенттердің өзіндік жұмысының мазмұны

Студенттердің өзіндік жұмысыны кіреді:

- дәріс сабақтарға дайындалу;
- тәжірибелік сабақтарға дайындалу;
- курстың жеке тақырыптарын өздігінен меңгеру;
- межелгі бақылауға дайындалу.

4.4.1 СӨЖ көлемі сағатпен кестеде көрсетілді

№	СӨЖ түрі	Есептеу формасы	Бақылау түрі	Көлем, сағ.
1	Дәріс сабақтарға дайындалу		Сабаққа қатысу	23,4
2	Тәжірибелік сабақтарға дайындалу	Жұмыс дәптері, кестелерді, формулаларды дайындау	Сабаққа қатысу	23,4
3	Курстың жеке тақырыптарын өздігінен меңгеру	Конспект	Конспекті қарау	52,7
4	Межелгі бақылауға дайындалу		МБ1, МБ2	17,5
	Барлығы			117

4.4.2 Курстың тақырыптарын өздігінен меңгеруге арналған сұрақтар

1-тақырып. Сабақтың бағыт мақсаттары кәсіпкерліктің осы замандағы қоғамдағы рөлі.

Кәсіпкерлік құрылымдардың түрлерін таптастыру. Қазақстанда кәсіпкерліктің даму тарихы. Жеке және мемлекеттік кәсіпкерлік - артықшылықтар мен жетіспеу-шіліктер болашағы дамуы. Қазақстандағы және басқа елдердегі мемлекеттік эко-номикалық саясаттың кәсіпкерлік қызмет

2-тақырып. Шарт мен кәсіпкерлікті қызмет жүзеге асыру факторлары

Кәсіпкерлік капитал тәсілдері-нің құрылуы. Тауарлық базардың мүмкіншіліктері туындатылған тауар қолдану-лары. Қызметтердің базар және туындатылған мен қызметтерінің қолдану мүм-кіншіліктері. Кәсіпкерлік қызметтің тұтыну рөлі. Кәсіпкерлік қызмет нәтижелі-лігі.

3-тақырып. Кәсіпкерлік шешім және кәсіпкерлік құрылым.

Кәсіпкерлік – жоспардың құрам, құрылым, көлемі. Қысқаша баяндаудың түйінімен жоспар кәсіпкерлігі. Саудалардың келісім түрлері мен тауарлар және оның қызметтері. Тауарлардың өндіріс сферасындағы ынтымақтастық түрлері және ту-ристік фирма қызметтерінің (бірге кіріскен істің, өндіріс көшірмесі, лизингі, франчайзингі, лицензиялау, басқару келісімі) тауар айырбас сферасындағы ынты-мақтастық түрлері (бартер, қарсы жеткізу) және сауда сферасындағы келісімдер-дің түрлері мен қызметтері.

4-тақырып. Негізгі құралдар мен материалдық емес активтер есебі (МЕА).

Амортизацияны жеделдетіп есептеу әдістері: қалдықты азайту әдісі, сандардың жиынтығы бойынша құнын есептен шығару әдісі (кумулятивтік әдіс). Негізгі құралдардың МЕА шығуының есебі. Қаржылық есеп беруде ақпараттарды ашып көрсету.

5-тақырып. Кәсіпкерлік қызметтің ұйымдық - заңға сүйінген түрлері мен туризмдегі кәсіпкерлік келісім-шарты

Келісім-шарт шарттары. Туристік қызмет сферасындағы келісім шарт нәтижесіндегі кәсіпкерлерді дайындау.

6-тақырып. Туризм саласындағы кәсіпорындарда есепті ұйымдастыру ерекшеліктері, туристік кәсіпорындардағы табыстар есебі.

Туристік кәсіпорынның жиынтық табысы. Туристік фирма-туроператордың негізгі қызметінен табыстары. Туристік фирма-турагенттің негізгі қызметінен табыстары. Қонақжай кәсіпорынының табыстары.

7-тақырып. Туризмдегі жарнама: ерекшеліктері және есебі.

Туристік саланың жарнамасының ерекшеліктері: біржақты бағытталғандығы, ақпараттық толықтығы, жеке бастық емес сипаты, эффектіні анықтау тұрғысынан анықталмағандағы, қоғамдық сипаты т.б. және оны жіктеу.

8-тақырып. Туристік кәсіпорындардағы салық салу ерекшеліктері. Туристік кәсіпорын қызметінің ерекшеліктері (туроператор, турагент) оның салық салу ерекшеліктеріне әсер ететіні. Көлік құралдарына салынатын салық. Қосылған құн салығы. Корпоративтік табыс салығы.

9-тақырып. Кәсіпкерлік қызметінде бухгалтерлік есеп пәні және әдістері

Бухгалтерлік есеп шоттары. Бухгалтерлік шоттар жайлы түсінік. Бухгалтерлік шоттардың құрылысы мен мазмұны. Активті және пассивті шоттар. Бухгалтерлік есеп шоттарының экономикалық мазмұны бойынша, құрылымы мен атқаратын қызметі бойынша жіктелуі (негізгі, реттеуші, калькуляциялық, қаржылық нәтижелік, баланс сыртындағы және т.б.) шаруашылық субъектілерінің қаржы-шаруашылық қызметінің Үлгі шоттар жоспары.

Мамандық(тардың) жұмыс
оқу жоспарынан көшірме

Нысан
ПМУ ҰС Н 7.18.3/32

**«Кәсіпкерлік қызметінің негіздері туризмдегі бухгалтерлік есеп» пәнінен
5В090200 «Туризм» мамандықтың жұмыс оқу жоспарынан көшірме**

Оқу нысаны	Пәннің көп еңбекті қажет етуі			Семестр бойынша бақылау нысандары				Семестр	Семестр бойынша студенттердің жұмыс көлемі					
	кре- дит- тер	академиялық сағат							Аудиториялық сабақ (ак. сағат)		СӨЖ (ак. САғат)			
		Бар- лығы	ауд	СӨЖ	емт	сын	КЖ-а		КЖ-с	кре- дит- тер	бар- лығы	дәр	пр.	зерт
негізінде сырттай	3	135	18	117	-	-	-	2	18	6	12		117	

Кафедра меңгерушісі _____ С.К. Кунязова

Әдебиеттер тізімі

Негізгі

- 1 Бельгибаев К.М. Экономика (оқу құралы) «Ұлағат», 2007
- 2 Есполов Т.И., Сулейменов Ж.Ж. Аграрлық экономика. оқулық, Алматы, 2008
- 3 Нұрғалиева А.А. «Ауылдық аудандарда әлеуметтік инфрақұрылымды дамытудың экономикалық механизмі» / монография. Павлодар, Кереку баспасы 2011. – 178б.
- 4 Нұрғалиева А.А. «Ауылшаруашылығының экономикасы» / оқу құралы. Павлодар, Кереку баспасы 2012. – 97б
- 5 Нұрғалиева А.А. «Ауылшаруашылығының экономикасы» / оқу әдістемелік кешені. Павлодар, Кереку баспасы 2011. – 79б

Қосымша

- 6 Абильтин С.А. и др. Агробизнесті ұйымдастыру. Алматы, КазНАУ, 2009
- 7 ҚР мемлекеттік агроөндірістік бағдарламасы 2007-2011 жыл //, № 3 (3), қыркүйек-қазан, Астана – 2008, 495 с.
- 8 Скворцов Ю.В., Некрасов Л.А. «Өндірісті жоспарлау және ұйымдастыру. Ұйымдастырушылық менеджмент» - Мәскеу: Жоғарғы мектеп, 2009, 448 бет
- 9 Бердалиев К.Б. и др. Менеджмент: курс лекций. – Алматы: Экономика. 2009
- 10 Фатхутдинов Р.А. «Өндірістік менеджмент» - Мәскеу: Дашков және Компания, 2009, 392 бет
- 11 Хрипач В.Я., Суша Г.З., Андросович Е.И. «Кәсіпорын экономикасы» - Минск: «Экономпрес» баспа орталығы, 2009, 273 бет
- 12 Есполов Т.И., Сулейменов Ж.Ж. Аграрлық экономика. оқулық, Алматы, 2007
- 13 Есентугелов А., Дебердеев А. Қазақстанның ауылшаруашылығы: проблемасы, оны шешу жолдары. – Алматы, 2007. – 91 б.

Жұмыс оқу жоспарының
келісу парағы

Нысан
ПМУ ҰС Н 7.18.3/35

**2012-2013 оқу жылына
«Кәсіпкерлік қызметінің негіздері туризмдегі бухгалтерлік есеп»
пәні бойынша жұмыс бағдарламасының келісу парағы**

КЕЛІСУ ПАРАҒЫ			
Шығару кафедрасы	Кафедра меңгерушінің аты-жөні	Қолы	Келісу күні
«География және туризм» кафедрасы	Есимова Д,Д		